

The European Older People's Platform
La Plate-forme européenne des Personnes âgées

CoverAGE

Numer 88 - Listopad 2008

Co nowego w Unii Europejskiej	1
Informacja Specjalna	5
2 ^{gie} Europejskie Forum dotyczące Zmian Demograficznych.....	5
NGO i inni.....	6
Informacje o AGE.....	8
Strona czytelników	10
Konferencje.....	11
Wezwanie do składania propozycji projektów	11

Publikacja ta jest wspierana przez Program Działania Unii Europejskiej dotyczący zatrudnienia i solidarności społecznej PROGRESS (2007-2013). Informacje zawarte w tej publikacji nie zawsze są zgodne z opiniami lub stanowiskiem Komisji Europejskiej

Co nowego w Unii Europejskiej

Rada

▪ Ministerialna Konferencja na temat e-integracji: Starsi ludzie chcą mieć prawo do bycia częścią społeczeństwa informatycznego

Konferencja Ministrów Europejskich dotycząca e-integracji odbyła się w Wiedniu, w dniach 30 listopada do 2 grudnia. Była ona zorganizowana przez Komisję Europejską i „Austrian Federal Chancellery”, w kooperacji z Federacją Francuską. Widoczny jest znaczny postęp w cyfrowej integracji w Europie (postęp w integracyjnej komunikacji elektronicznej, dostępności usług, znajomości techniki cyfrowej). Jednakże, jeszcze nie osiągnięto e-integracji. Istnieje znaczna różnica pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi, istnieją grupy, które są nadal wyłączone ze społeczeństwa informatycznego. Grupy te tworzą ludzie starsi, migranci, ludzie ekonomicznie bierni, osoby niepełnosprawne. W trakcie konferencji skoncentrowano się na określeniu, co powinno być zrobione, aby zlikwidować istniejące nierówności, dyskutowano na temat znajomości informatyki, dobrego starzenia się, możliwości inwestowania w technologie integracyjne.

Podczas konferencji, Komisja Europejska ogłosiła, za podjęte w roku 2008 inicjatywy pomagające w zlikwidowaniu socjalnego i cyfrowego wykluczenia, w Europie. Nagroda „Dobrze się starzeć w społeczeństwie informatycznym” została przyznana London Borough of Newham (UK), działalność tej Dzielnicy Londynu dotyczyła wdrażania technologii teleopieki i teledrowia w domach ludzi starszych.

Anne Sophie Parent, Dyrektor AGE uczestniczyła w dwóch dyskusjach Okrągłego Stołu. Podkreślała ona, że większość ludzi starszych chciałaby korzystać z możliwości stwarzanych przez nowe technologie. Jednakże, zdecydowana większości towarów i usług ICT nie jest zaprojektowana w sposób uwzględniający

ich potrzeby, co powoduje, że ludzie starsi napotykają na coraz większe bariery w dostępie do usług podstawowych, takich jak dostęp do usług bankowych (bankowość internetowa), e-usługi rządowe, zakupy internetowe lub usługi informacyjne. W związku z tym ludzie starsi nie biorą udziału w społeczeństwie informatycznym. Inwestycje w e-integrację ludzi starszych nie tylko otworzy nowe rynki i pobudzi gospodarkę, ale spowoduje większą niezależność i polepszy, jakość życia ludzi starszych oraz w pewnym stopniu zredukuje konieczność zwiększania ilości ludzi świadczących usługi opiekuńcze.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/information_society/events/e-inclusion/2008/index_en.htm

W ostatnich informacjach prasowych, AGE wyraża zadowolenie z inicjatywy Duńskiego Ministra Finansów, który chce zainwestować we wspieraną przez ICT opiekę długoterminową oraz jego wezwania, skierowanego do innych Krajów Członkowskich, do zbadania w jaki sposób można stymulować ekonomię przez wspieranie podobnych inicjatyw. Więcej informacji: <http://www.age-platform.org/EN/spip.php?article692> oraz poniżej w: "Informacje o AGE (nowe technologie)".

▪ **Przewodnictwo Czeskie, w sposób zdecydowany, zobowiązuje się do zaspokojenia potrzeb ludzi starszych**

Czeskie Przewodnictwo Unii Europejskiej, które rozpocznie się 1 stycznia 2009 utworzyło ostatnio swoją stronę internetową. Czeskie Przewodnictwo ogłosiło swoje zobowiązanie do poprawy kooperacji i działań, na poziomie Europejskim, mających na celu zaspokojenie potrzeb ludzi starszych. Zostanie zorganizowana seria konferencji i wydarzeń dotyczących starzenia się. Są to: konferencja dotycząca Usług Socjalnych, która zajmie się zagadnieniem mobilizacji siły roboczej i spójności społecznej (22-23 kwietnia), konferencja na temat finansowo zrównoważonych systemów zdrowotnych (11-12 maja) skupi się na prawach bezbronnych grup oraz wyzwaniach stojących przed ludźmi świadczącymi usługi społeczne, oraz Europejska Konferencja dotycząca Godności i Zagrożeń Wieku Starszego (25-26 maja) w trakcie której uczestnicy zajmą się godnością ludzi starszych, powodów ich znieważania i zaniechań, przeniesienia opieki z instytucji do środowiska oraz rozwojem opieki długoterminowej i opieki zdrowotnej.

Więcej informacji Program Przewodnictwa Czeskiego:

<http://www.eu2009.cz/en/important-events-3294/>

EU2009.CZ

České předsedství
Evropské unie

Czech Presidency
of the European Union

Présidence tchèque
de l'Union européenne

2009

Komisja Europejska

▪ **Program pracy Komisji na rok 2009: "działać teraz dla lepszej Europy!"**

5 listopada, Komisja opublikowała program pracy na rok 2009 ze swoimi inicjatywami strategicznymi i priorytetowymi. W bieżącym kryzysie ekonomicznym i finansowym Komisja, nie tylko skupi się na wzroście i pracy oraz innych ekonomicznych i finansowych inicjatywach, ale będzie wspierać Agendę Socjalną dotyczącą Możliwości, Dostępności i Solidarności, wskazując na potrzebę aktywnej solidarności i kooperacji pomiędzy Krajami Członkowskimi, bardziej istotnej obecnie niż poprzednio.

Ważne inicjatywy i propozycje na rok 2009 to reforma strategii Lizbońskiej po roku 2010 zaplanowana na grudzień 2009, dogłębna ocena przygotowań Unii do zmian demograficznych, która zostanie zaproponowana na Wiosennej Radzie Europejskiej, komunikat na temat zredukowania nierówności w dostępie do usług zdrowotnych (wrzesień 2009), propozycja działań Komisji w sprawie choroby Alzheimera, co stanowi kontynuację działania z czasów Przewodnictwa Słoweńskiego i Francuskiego.

Rok 2009 będzie rokiem wyborów do Parlamentu Europejskiego i nominacji do nowej Komisji. W związku z tym Komisja skoncentruje się na przekazaniu informacji obywatelom biorąc pod uwagę określone dla poszczególnych obszarów, sprawy i problemy.

Proszę zapoznać się z Planem Pracy Komisji na 2009 rok:

http://ec.europa.eu/atwork/programmes/docs/clwp2009_en.pdf

▪ **Narodowy Program Reform 2008-2010 dotyczące Strategii Lizbońskiej dotyczącej Wzrostu i Pracy został opublikowany**

Odnowiona Strategia Lizbońska dotycząca Wzrostu i Pracy jest oparta na partnerstwie Komisji i Krajów Członkowskich. Co roku Kraje Członkowskie przedstawiają raporty z wdrażania Narodowych Programów Reform. Wszystkie Kraje Członkowskie wyznaczyły koordynatora (Panią lub Pana Lizbona), który jest

odpowiedzialny za realizację przyjętej strategii w poszczególnych Krajach i włączenie społeczeństwa obywatelskiego, w ich realizację. W wielu Krajach Członkowskich wyznaczono również koordynatorów na poziomach ministerialnych.

Większość tych raportów jest już dostępna na stronie Komisji Europejskiej:

http://ec.europa.eu/growthandjobs/national-dimension/member-states-2008-2010-reports/index_en.htm

- **Publikacja raportu 2008 dotyczący zatrudnienia**

Europejski Raport dotyczący zatrudnienia, publikowany, co roku, jest podstawowym narzędziem pozwalającym Komisji Europejskiej na wspieranie Krajów Członkowskich w analizie, formułowaniu i wdrażaniu ich polityk zatrudnienia. Daje on zwięzły przegląd sytuacji zatrudnienia w Europie oraz pozwala na analizę podstawowych zagadnień dotyczących rynku pracy. Włączone są w to zagadnienia migracji, zwiększenia mobilności na rynku pracy, jakości pracy i związku między edukacją i zatrudnieniem.

Więcej informacji:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=415&furtherNews=yes>

- **Komisja występuje przeciwko sześciu krajom w sprawie prawodawstwa w dziedzinie równości płci.**

Komisja Europejska rozpoczęła procedury naruszenia przeciwko sześciu krajom, ponieważ nie w pełni zostały w nich wprowadzone prawa Unii Europejskiej zabraniające dyskryminacji ze względu na płeć. Kraje te to Austria, Litwa, Słowenia, Węgry, Włochy i Malta. Jeżeli kraje te, nie odpowiedzą na zarzuty w ciągu dwu miesięcy lub ich odpowiedź będzie niezadawalająca, Komisja może sprawę skierować do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ECJ). Według Komisji podstawowym problemem jest problem pośredniej i bezpośredniej dyskryminacji, praw kobiet do urlopów macierzyńskich i funkcjonowanie ciał zajmujących się problemami równości płci.

Więcej informacji:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=423&further>

[News=yes](#)

- **Podręcznik dotyczący wdrażania zasad równości płci w zatrudnieniu, integracji społecznej i polityce ochrony socjalnej**

Komisja Europejska wydała podręcznik tłumaczący zasady wdrażania równouprawnienia ze względu na płeć i dający praktyczne uwagi prawodawcom jak je wdrażać w zatrudnieniu, integracji społecznej i ochronie społecznej. Wskazuje on wszystkim zainteresowanym, jakie są najlepsze metody wdrażania równości płci w prawodawstwie oraz jak osiągać postawione przez Unię cele.

Broszurę znaleźć można:

http://ec.europa.eu/employment_social/publications/booklets/equality/pdf/ke8108293_en.pdf

- **Budżet Reform Unii: opublikowano wyniki konsultacji**

12 listopada Komisja przedstawiła wyniki konsultacji na temat budżetu Unii. Opierając się na wynikach Komisja zidentyfikowała swoje, główne priorytety takie jak zmiany klimatyczne, bezpieczeństwo energetyczne i zdolność do współzawodniczenia. Z 284 uwag 55 pochodziło od NGO a wśród nich znajdowało się stanowisko Platformy Społecznej przyjęte na Walnym Zebraniu 2007 roku.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/budget/reform/issues/issues_en.htm

Wkład

Platformy

Społecznej:

http://ec.europa.eu/budget/reform/library/contributions/ng/20080415_NG_30.pdf

- **Telemedycyna: Komisja przyjmuje plany pomocy lekarzom i pacjentom w dostępie na odległość do opieki zdrowotnej**

Komisja przyjęła Komunikat popierający i usprawniający dostęp obywateli Unii do telemedycyny i profesjonalistów świadczących usługi zdrowotne w Europie. Inicjatywa ta ma na celu wzrost i rozszerzenie usług telemedycyny włączając w to diagnozę, leczenie i monitorowanie na odległość, w całej Europie.

Usługi te pozwolą, na przykład, aby pacjent cierpiący na rzadką chorobę siatkówki mógł zostać zdiagnozowany w swoim miejscu zamieszkania przez specjalistę w dziedzinie chorób oka, pracującego w „European Centre of Excellence”, odległego o tysiące kilometrów. Pacjenci z chroniczną chorobą serca mogą być lepiej monitorowani i cieszyć się lepszą jakością życia, mieszkając w swoim domu.

Komisja proponuje działania pozwalające na zaadresowanie w następnych latach, związanych z tym wyzwani, takich jak wzrost zaufania i zaakceptowanie telemedycyny przez użytkowników. W szczególności może to nastąpić przez przygotowanie i rozpowszechnienie danych naukowych świadczących o efektywności telemedycyny, przez przekazywanie wyjaśnień prawnych dotyczących istniejącego prawodawstwa w tej dziedzinie, zachęcanie Krajów Członkowskich do ułatwień w świadczeniu usług telemedycznych i rozwiązywanie problemów technicznych takich jak brak wystarczającej, dostępnej dla całego obszaru infrastruktury informatycznej i współdziałania urzędów telemedycznych. W Komunikacie tym zdefiniowano kroki, które powinny podjąć kraje Członkowskie, Komisja Europejska i zainteresowani tacy jak dostawcy opieki zdrowotnej i przemysłu. Te nowe posunięcia powinny być użyteczne w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych ludzi starszych w obszarach wiejskich i miejscach odległych.

Komunikat na temat telemedycyny:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/policy/telemedicine/index_en.htm

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4465

http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm

<http://europa.eu/rapid/middayExpressAction.do?date=03/11/2008&direction=1&guiLanguage=en>

▪ **Przewodnik pozwalający na zlokalizowanie danych dotyczących polityki migracyjnej Komisji Europejskiej**

Grupa ds. Polityki Migracyjnej (MPG) i Programu Europejskiego ds. Integracji i Migracji Europejskiej Sieci Fundacji Europejskich (EPIM) rozpoczęła drugi przegląd przewodnika pozwalającego na zlokalizowanie danych dotyczących polityki migracyjnej Komisji Europejskiej. W przewodniku tym wskazuje się na polityki Komisji związane z procedurami dotyczącymi kooperacji i konsultacji oraz programami finansującymi i ocenia się te polityki w punktu widzenia ich wpływu i efektywności.

Przewodnik jest dostępny: <http://www.migpolgroup.com/documents/4202.html>

W ramach Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego AGE zajęło się sprawą starszych migrantów: dokument przedstawiający stanowisko AGE dotyczące poprawy sytuacji starszych migrantów:

(<http://www.age-platform.org/EN/spip.php?article674>)

i drugi dotyczący starszych migrantów i dostępu do usług zdrowotnych i opieki długoterminowych:

<http://www.age-platform.org/EN/IMG/pdf AGE Health and Older Migrants FINAL.pdf>

Więcej informacji w sekcji [Informacje o AGE \(migracja\)](#)

Parlament Europejski

▪ **Sytuacja starszych migrantów w Europie**

Intergrupa ds. Starzenia się, na spotkaniu w dniu 20 listopada, zajęła się sytuacją starszych migrantów w Unii Europejskiej, dyskutując o różnych sytuacjach i problemach w Unii. Potrzeby starszych migrantów często nie są właściwie zaadresowane w politykach rządowych, jako że rządy nadal traktują migrację, jako zjawisko przejściowe a potrzeby migrantów dotyczące emerytur, opieki zdrowotnej, mieszkalnictwa itd. są często ignorowane. Szczególnie narażone są starsze kobiety. Grupy społeczeństwa obywatelskiego (organizacje walczące z rasizmem oraz organizacje starszych ludzi) nie są zbyt często włączane do tego typu prac.

Jednakże, w związku z aktualną sytuacją ekonomiczną, krytyczną sprawą jest zaadresowanie izolacji i zagrożeń, na które są narażeni są starsi migranci. Potrzebne są badania naukowe, które przedstawiałyby prawdziwą skalę problemu. Rozpoczęto szereg projektów mających zaadresować te zagadnienia. Projekty te, to Aktywne Starzenie się Starszych Migrantów w całej Europie (AAMEE) lub porównawcze badania doktoranckie podjęte przez Panią Majda Cherkaoui dotyczące integracji starszych odizolowanych kobiet migrantów ze społeczności marokańskiej, żyjących w rejonie Paryża i Brukseli.

Stanowisko AGE zaprezentowane na spotkaniu Integrupy ds. starzenia się : <http://www.age-platform.org/EN/spip.php?article674>

AGE chciałoby zachęcić MEP do opracowania polityki Unii, która w większym stopniu pomagałaby integracji i byłaby zbudowana na doświadczeniu starszych imigrantów, co pozwoliłoby na zaoferowanie im równych praw socjalnych, niezależnie od wieku. Ważne jest umożliwienie migrantom wyboru kraju, w którym chcieliby mieszkać po przejściu na emeryturę oraz jeżeli chcą, umożliwić im pozostanie w kraju, w którym pracowali, pomóc im we włączeniu się do działań organizacji wolontarystycznych i innych grup starszych ludzi. Oznacza to wsparcie publiczne dla NGO, którzy zajmują się sprawami starszych migrantów.

AGE zachęca Komisję do dalszych działań na rzecz integracji i sugeruje, że w Roku 2012 Europejski Rok Aktywnego Starzenia się i Solidarności Miedzy Pokoleniami powinien uwzględnić wkład migrantów w rozwój ich nowych krajów zamieszkania, włączając to wolontariat.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

▪ Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wydaje dokument informacyjny dla NGO

Europejski Rzecznik Praw Europejskich opracował informację dla NGO, w którym wyjaśnia jak można wykorzystywać Rzecznika w dochodzeniu swoich racji w sprawach złego funkcjonowania Instytucji i Ciał Europejskich. Więcej informacji: <http://www.ombudsman.europa.eu/infosheet/en/default.htm>

Informacja specjalna 2^{ie} Europejskie Forum Zmian Demograficznych

Raport Demograficzny 2008 "Zaspokojenie potrzeb socjalnych starzejącego się społeczeństwa"

Celem tego spotkania Europejskiego Forum Demograficznego, odbywającego się, co pół roku, które miało miejsce 24-25 listopada, było podsumowanie najnowszych wydarzeń demograficznych i reakcji Krajów Członkowskich na zmiany demograficzne zachodzące w całej Europie

W związku z tym spotkaniem Komisja wydała raport na temat starzejącego się społeczeństwa, zmieniających się wzorców rodziny i gospodarstw domowych w Unii Europejskiej. W raporcie przedstawiono ostatecznie fakty i dane liczbowe konieczne do oceny jak Kraje Członkowskie odpowiadają na wezwania starzejącego się społeczeństwa.

W raporcie omówiono przede wszystkim dwa zagadnienia 1) modernizacji polityki rodzinnej oraz 2) możliwości zwiększania udziału ludzi starszych w społeczeństwie i ekonomii.

▪ Starzenie się społeczeństwa i przesunięcie się punktu równowagi pomiędzy czasem pracy i emerytury

Raport potwierdza, że wraz z przechodzeniem wyżu demograficznego "baby-boomers" na emeryturę balans między pracującymi i emerytami, w Europie, zmienia się. W 2050 będą tylko dwie osoby pracujące na każdą osobę 65+, To samo ma miejsce na całym świecie, przede wszystkim w krajach rozwijających się.

Znaczna ilość starszych Europejczyków pracuje dłużej, zmieniając poprzednio przeważającą tendencję wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. W 2007 roku, około 50% mężczyzn 60+ i około 40% kobiet 60+, pracowało. Mimo, że jest to nadal poniżej celu ustalonego w Lizbonie, ale można mówić o znacznym postępie (10% wzrostu w stosunku od roku 2000). Liczba pracujących jest nadal niska, gdyż to wyż demograficzny jest głównym powodem wzrostu zatrudnionych po sześćdziesiątym roku życia.

Starsi pracownicy są coraz lepiej wykształceni, posiadają umiejętności ICT, co zwiększa ich szanse na rynku pracy. Jednakże, ludzie starsi nadal spotykają szereg barier, gdy chcą wrócić na rynek pracy. Jest to spowodowane ich stanem zdrowia, nie uczestniczeniem w szkoleniu ustawicznym i brakiem wykształcenia., kłopotami łączenia pracy z konieczności opieki nad zależnymi od nich seniorami lub wnukami. Brakuje też zachęt w systemie podatkowym i w systemie dopłat socjalnych. Pomaganie ludziom starszym na

pozostanie zawodowo aktywnymi jest strategicznym celem Unii Europejskiej i ma pomoc w stawieniu czoła wyzwaniom starzejącej się populacji.

- **Uznanie ogromnego potencjału ludzi starszych w uczestniczeniu w życiu ekonomicznym i społecznym**

Starsi ludzie nie tylko wnoszą znaczny wkład w ekonomię przez uczestniczenie w rynku pracy, ale również mają znaczny wkład w życie społeczne po przejściu na emeryturę. Seniorzy angażują się w szereg działań społecznych, wolontariat, nieformalną opiekę i inne akcje społeczne, Badania w dziedzinie Zdrowia i Emerytur w Europie (SHARE) pokazują, że około dwóch z pięciu dziadków opiekuje się wnukami, jeden na pięciu dziadków i jedna na cztery babcie, robi to przynajmniej raz w tygodniu.

- **Przygotowanie Unii Europejskiej i Kraje Członkowskie do zmian demograficznych**

Szybkie starzenie się społeczeństwa wymaga właściwych odpowiedzi politycznych takich jak stwarzanie możliwości pozostania na rynku pracy dłużej, promowanie wolontariatu, tworzenie przepisów pozwalających na umożliwienie ludziom starszym autonomii ekonomicznej, finansowej oraz fizycznej, dzięki zaadoptowaniu mieszkań, usług i towarów które by pozwalały na niezależne życie tak długo jak możliwe oraz na zapewnienie usług zdrowotnych i opiekuńczych.

Więcej informacji:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=419&furtherNews=yes>

- **“Flash” Eurobarometru na temat życia rodzin i potrzeb starzejącego się społeczeństwa**

“Flash Eurobarometer 247” na temat życia rodzinnego i potrzeb starzejącego się społeczeństwa miał na celu sprawdzenie, co rodziny myślą o swoim życiu codziennym, z jakimi problemami się spotykają i jaka jest ich opinia na temat polityk mogących tą sytuację zmienić. Dodatkowo potrzeby starzejącego się społeczeństwa zostały przeegzaminowane z punktu widzenia planowania finansowego, mieszkalnictwa, zdrowia itp. Zostało przeprowadzone badanie polityk mających na celu wspieranie starzejącego się społeczeństwa.

W odniesieniu do działań politycznych mających na celu poprawę warunków życia ludzi starszych obywatele uznali, że najważniejsze są polityki wspierające aktywny tryb życia i pozwalające na korzystanie z pieniędzy budżetowych na wspieranie usług pozwalających na dłuższe przebywanie we własnych domach.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_247_sum_en.pdf

- **Anne-Sophie Parent, Dyrektor AGE przedstawiła punkt widzenia AGE**

, Parent, Dyrektor AGE, w telewizyjnym video klipie dostępnym na stronie Komisji Europejskiej, przedstawiła punkt widzenia AGE pt. „Pozostań aktywnym starzejąc się”. *Zmierzamy w kierunku szybko starzejącego się społeczeństwa, w którym ludzie 65+, będą stanowić jego jedną trzecią, czterokrotnie wzrośnie też ilość osób mających ponad 80 lat.*” zauważyła Pani Parent.

Ludzie starsi, którzy są aktywni i udzielający się społecznie są zdrowsi, jeżeli nie fizycznie to mentalnie i z punktu widzenia psychologicznego. Ludzie Ci są mniej zależni od innych co jest rzeczą pozytywną z punktu widzenia całego społeczeństwa, nie tylko ze względu na ich wkład społeczny ale ze względu na ich zdrowie. Ludzie starsi napotykają trudności prawne, gdy chcą łączyć emeryturę i płatną pracę. Ważne są też problemy z ubezpieczeniami, np. dla stowarzyszeń korzystających z pomocy wolontariuszy powyżej 70 roku życia. Trzeba o tych problemach mówić w kontekście zachodzących zmian społecznych.

Video clip ‘Staying active as you get older’: <http://www.tvlink.org/viewer.cfm?vidID=305&strID=237>

Organizacje pozarządowe i inni

- **Rozwijanie dialogu społecznego w krajach kandydujących: spotkanie pomiędzy NGO z Chorwacji a Siecią Europejską.**

W dniach 24-25 listopada 2008 roku, przedstawiciele Platformy Społecznej odbyli wizytę w Chorwacji. Spotkali się tam przedstawiciele sieci europejskiej oraz przedstawiciele Chorwackich NGO. W czasie spotkania dyskutowano o roli chorwackiego społeczeństwa obywatelskiego w procesie akcesyjnym i o tym jak Sieć Europejska może pomóc w osiągnięciu tego celu. AGE było reprezentowane przez Karen Vandeweghe, Communication and European Parliament Officer. W czasie spotkania z lokalną organizacją "Children First", NGO pracującą na rzecz praw dzieci, reprezentanci sieci europejskiej mogli zapoznać się ze specyficzną sytuacją, w której pracują Chorwackie NGO.

W czasie konferencji mówiono o różnych krokach, które mogą być podjęte w celu uczestniczenia w procesie akcesyjnym, od formalnych konsultacji z rządem do prawa uczestnictwa a czasem nawet partnerstwa oraz środków, jakie należy podjąć w celu poprawy sytuacji NGO w Chorwacji, takich jak powstanie sieci, identyfikacje punktów wspólnych, uznanie większej roli NGO, profesjonalizm, potrzeby szkolenia podnoszenia umiejętności itd.

Wizyta ta to wielki sukces, AGE w swoim planie pracy na rok 2009 zaplanowało kolejną wizytę w Chorwacji w celu dalszej wymiany informacji i dobrych praktyk z NGO pracującymi na rzecz osób starszych, oraz aby znaleźć sposób włączenia ich do sieci Europejskiej AGE.

- **Forum na temat polityki ekonomicznej promującej zatrudnienie osób starszych.**

Seminarium to poświęcone było integracji starszych pracowników i problemem motywowania ich do pracowania dłużej. Robert Anderson z "Dublin Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions" mówił o braku aktywności ekonomicznej ludzi starszych i tego konsekwencjach oraz przedstawił wizję EUROFOUND na temat przyszłych polityk. Andrea Baron z Age Concern England mówiła na temat barier i braku motywacji do pracy starszych pracowników. Omówiono również różne punkty widzenia Danii i Holandii..

Dalsze informacje: Rachel Buchanan, Policy Officer for Employment and Non-discrimination, rachel.buchanan@age-platform.org.

- **Końcowe warsztaty projektu Euro Access**

Projekt Euro Access jest finansowany z 6^{ego} Programu Ramowego Komisji Europejskiej, który został rozpoczęty dwa lata temu. Głównym celem tego projektu było opracowanie polityk Europejskich w dziedzinie dostępności systemu transportu w Europie aby promować aktywną integrację i umożliwić ludziom niepełnosprawnym i/lub ludziom starszym uczestniczenie w życiu społeczeństwa. Warsztaty te odbyły się 3 grudnia w Brukseli i omówiono na nich wyniki projektu.

Więcej informacji: <http://www.euro-access.org/index.html>

- **Mental Health Europe wzywa rząd Grecji do położenia kresu dramatycznej sytuacji w sektorze zdrowia psychicznego.**

Mental Health Europe (MHE) jest bardzo zaniepokojone przyszłością systemu usług zdrowia psychicznego w Grecji i wzywa decydentów do podjęcia natychmiastowych działań. Podczas ostatnich 20 lat, dzięki poparciu społecznemu i właściwej terapii, tysiące osób w całej Europie przeszło długą drogę od azylu psychiatrycznego do życia w środowisku. Wskazówki WHO i Komisji są jasne, należy zamknąć stare szpitale psychiatryczne, przekształcić te usługi na sieć środowiskową, która może zapewnić szeroki zakres opieki medycznej i psychiatrycznej, wsparcie społeczne, możliwości szkolenia oraz uszanowanie praw pacjentów.

W trakcie ostatnich trzech lat, Grecja systematycznie nie stosowała się do zaleceń i nie wdrażała reform. Spowodowało to szereg problemów i zablokowało przejście od opieki instytucjonalnej do środowiskowej. Pacjenci powrócili do instytucji, które powinny być zamknięte i cały system psychiatryczny jest niezdolny do zapewnienia im opieki

Informacje prasowe: <http://www.mhe-sme.org/assets/files/Press%20release%20MHE%20calls%20on%20Greek%20government%20to%20put%20an%20end%20to%20the%20dramatic%20situation%20in%20the%20Mental%20Health%20sector.pdf>

- **FRA jest zadowolone z nowej, Ramowej Decyzji dotyczącej zwalczanie rasizmu i ksenofobii.**

Europejska Agencja Praw Podstawowych (FRA) jest zadowolona z przyjęcia przez Radę, w dniu 28 listopada 2008, Ramowej Decyzji w sprawie rasizmu i ksenofobii. Roczny Raport Agencji dotyczący rasizmu i ksenofobii w Europie konsekwentnie wskazuje na problem niejednakowych odpowiedzi Krajów Członkowskich na związane z rasizmem przestępstwa i wzywa do przyjęcia Ramowej Decyzji, jako jednakowych, w całej Europie, przepisów dotyczących tego zagadnienia.

FRA uważa tą Ramową Decyzję za ważne narzędzie pozwalające na powszechne w Europie potępienie zbrodni rasistowskich i ksenofobii. Jest ona również uważana za uznanie całego szeregu przestępstw dotyczących najbardziej zagrożone grupy społeczne, takie jak środowisko LGBT i niepełnosprawnych, którzy obecnie nie są objęci Ramową Decyzją. FRA nadal będzie monitorować sytuację w Europie w odniesieniu do braku tolerancji i zbrodni na bazie rasizmu i ksenofobii, oraz z innych powodów.

Więcej: http://www.ue2008.fr/PFUE/lang/en/accueil/PFUE-11_2008/PFUE-27.11.2008/resultats_JAI>

Informacje o AGE

Sekretariat AGE

▪ **AGE uczestniczy w spotkaniu Platformy Społecznej z Komisją**

AGE uczestniczyło w spotkaniu Platformy Społecznej z Komisją, które odbywa się dwa razy do roku. Spotkanie to miało miejsce w dniu 3 listopada 2008 roku. Wymieniono na nim uwagi na temat pakietu społecznego. Uczestniczyli w nim Nikolas Van der Pas, Director General, DG Employment. Robert Madelin, Director General, DG Health and Consumers, Jérôme Vignon, Director for Social Protection and Integration and Belinda Pyke, Director for Equality between Men and Women, Action against discrimination, Civil Society in DG Employment. Dyskutowano na temat opracowywanych polityk dotyczących zdrowia, konsumentów, spraw socjalnych i zatrudnienia.

Na politykę wpływa zmieniające się społeczeństwo, globalizacja, zaufanie do polityków i sposób zarządzania. Komisja ma obowiązek dbać o zdrowych, bezpiecznych i mających zaufanie obywateli. Komisja odpowiedziała na Traktat Lizboński, odnowioną agendę socjalną zrównoważoną strategię rozwoju, modernizację systemów ochrony społecznej i służby zdrowia, strategię zdrowotną Unii Europejskiej, politykę konsumentów, i demokratyczny proces oceny. Przyszłe pomysły to Europa dla pacjentów, walka z nierównościami w służbie zdrowia (wspólnie z DG Zatrudnienie) młodość i zdrowa siła robocza. Należy bardziej włączać osoby zainteresowane. Trzeba nadal pracować nad nowymi narzędziami, które pozwolą na zmniejszenie dystansu pomiędzy debatami na poziomie lokalnym i europejskim.

Więcej informacji: Rachel Buchanan, Policy Officer for Employment and Non-discrimination, rachel.buchanan@age-platform.org.

Zatrudnienie

▪ **Informacje o spotkaniu Grupy Ekspertów ds. Zatrudnienia, 14 listopad 2008**

Eksperti AGE ds. Zatrudnienia spotkali się, 14 listopada 2008 roku, w celu prowadzenia dalszych prac nad opracowaniem polityk AGE w dziedzinie zatrudnienia osób starszych i szkolenia ustawicznego.

Eksperti, w szczególności, dyskutowali nad wpływem kryzysu finansowego dla pracowników w średnim wieku i na osoby starsze. Zajęli się przygotowaniem dokumentu oceniającego jak Krajowe Programy Reform zajmują się problemami starszych pracowników, przygotowaniem broszury AGE dotyczącej zatrudnienia starszych pracowników i „flexicurity”. Zastanowiono się nad uwzględnieniem aktywnego starzenia się w stanowisku AGE dotyczącego starszych migrantów w Unii Europejskiej. Omawiano przygotowanie dokumentu na temat wpływu szkolenia ustawicznego na proces aktywnego starzenia.

Więcej informacji: Rachel Buchanan, Policy Officer for Employment and Non-discrimination, rachel.buchanan@age-platform.org.

▪ **Nowe ulotki mature@eu**

Ulotki nowego projektu mature@eu będą dostępne w biurze AGE w połowie grudnia. Jeżeli chcesz kopię porozum się z info@age-platform.org wskazując ilu ulotek potrzebujesz.

▪ **Konferencja na temat zatrudniania osób starszych w Unii Europejskiej, Puy-en-Velay, Francja, 23-24 listopada 2008**

AGE uczestniczyło w konferencji zorganizowanej przez Przewodnictwo Francuskie "Zatrudnienie osób starszych w Unii Europejskiej, przyszłość dla Europejczyków w każdym wieku" która miała miejsce w Le Puy-en-Velay, Francja, w dniach 23-24 listopada. Prezentacje z konferencji są dostępne na specjalnej stronie poświęconej politykom dotyczącym starszych pracowników we Francji a okolicznościowe video przedstawiono na stronie Przewodnictwa Francuskiego. Prezentacje: <http://www.travail-solidarite.gouv.fr/emploi-seniors/v2/actualites/conference-emploi-seniors-au-sein-union-europeenne-pour-que-avenir-europeens-construise-tout-age.html>
Video: <http://pfue-tv.ue2008.fr/ue/fo/fr/document/574545>

Zdrowie

- **Dokument przygotowany przez AGE na temat starszych migrantów i dostępu do usług zdrowotnych i opieki długoterminowej.**

Migracja ludzi starszych w Europie może być widziana z dwu różnych perspektyw: starsi ludzie na emeryturze którzy przenoszą się do innego kraju Unii Europejskiej, żeby w nim mieszkać oraz starsi migranci, z krajów trzeciego świata, którzy przenoszą się ze swoimi rodzinami z powodów ekonomicznych. W obu przypadkach wyzwania takie jak dostęp do opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej są ogromne i mimo, że potrzeby obu grup są podobne, sposób ich zapewnienia jest różny. Termin starszy migrant „*kryje w sobie dużą ilość różnych rozwiązań, biografii, pochodzenia(..) Jest więc ważne, aby zdefiniować i umieścić we właściwym kontekście za każdym razem, kiedy o tym mówimy aby móc zrozumieć jakie ludzie mają potrzeby*”.

W tym dokumencie, AGE przedstawia podstawowe bariery stojące przed starszymi migrantami w dostępie do opieki zdrowotnej oraz opieki długoterminowej i przedstawia rekomendacje dla Unii Europejskiej i Krajów Członkowskich jak ułatwić dostęp do tych usług starszym migrantom.

Dokument jest dostępny:

<http://www.age-platform.org/EN/IMG/pdf AGE Health and Older Migrants FINAL.pdf>

Nowe technologie

- **AGE rozpoczyna debatę nad ICT , etyką i starsi ludzie**

Użycie technologii, które ułatwiają świadczenie usług opiekuńczych i pozwalające starszym ludziom na niezależne życie w swoich domach (raczej niż w domach opieki lub innych instytucjach) stwarza wiele wyzwań etycznych które muszą być uwzględniane. Istnieje trudna do określenia granica pomiędzy technologią, która wspiera niezależność i technologią która zagraża wolności osobistej. Muszą być brane pod uwagę pytania dotyczące ryzyka, wyborów oraz respektowanie praw ludzi. Rozwój technologii sprawia, że konieczna jest debata na temat zagadnień moralnych i etycznych, wynikających z jej wprowadzania. Konieczne jest zapewnienie poszanowania podstawowych praw ludzi w taki sposób, żeby nie zablokować nowych rozwiązań.

Z dokumentem AGE "Older people and Information and Communication Technologies: an ethical approach", można się zapoznać <http://www.age-platform.org/EN/IMG/pdf AGE Ethics and ICT Final.pdf>

- **AGE wzywa Państwa Członkowskie do inwestowania w ICT wspierając opiekę długoterminową i pobudzając ekonomię**

AGE jest zadowolone z inicjatywy Duńskiego Ministerstwa Finansów, które chce zainwestować 40 milionów dolarów w pilotażowy projekt, który ma obniżyć koszt personelu a jednocześnie zapewnić lepszą opiekę używając nowoczesnej technologii. Inicjatywa ta została przedstawiona na Konferencji e-integracji w Wiedniu i jej celem jest znalezienie adekwatnych i zrównoważonych finansowo rozwiązań w związku z narastającym brakiem rąk do pracy w dziedzinie opieki długoterminowej. AGE chciałoby, aby Kraje Członkowskie sprawdziły jak one mogłyby przyczynić się do ożywienia gospodarki podejmując podobne inicjatywy. „Inwestowanie w ICT wspierając opiekę długoterminową nie tylko powinno pomóc w zlikwidowaniu braków personelu ale zwrot z inwestycji [powinien być szybki jako, że powinien zostać znacznie obniżony koszt tych usług , przy zachowaniu wysokiej jakości.” powiedziała Pani Anne-Sophie Parent, Dyrektor AGE. Więcej: <http://www.age-platform.org/EN/spip.php?article692>

Integracja społeczna

- **AGE uczestniczyło w przeglądzie partnerskim „Peer Review” dokonującym oceny wpływu na sprawy socjalne.**
- W ramach wymiany europejskiej i wzajemnego procesu szkolenia w dziedzinie integracji społecznej AGE uczestniczyło w przeglądzie partnerskim, które miało miejsce w Bratysławie, w dniach 6 i 7 listopada 2008 roku. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele ministerstw z Austrii, Belgii, Bułgarii, Niemiec, Irlandii, Norwegii i Rumunii. Obecni na spotkaniu byli eksperci z europejskiej sieci zwalczającej biedę (EAPN) oraz eksperci ze Słowacji w dziedzinie wykluczenia społecznego. Debaty tego typu, są podstawowym elementem Otwartej Metody Koordynacji (OMC). Ten proces wzajemnego uczenia się jest oparty na ocenie dobrych praktyk wypracowanych w poszczególnych krajach członkowskich, omówieniu ich polityk i organizacji instytucji mających na celu wywiązanie się ze wspólnych celów walki z biedą i wykluczeniem społecznym.

Te przeglądy partnerskie rozpoczęły się w 2004 roku i są do tej pory kontynuowane. W roku 2008 jedno spotkanie odbyło się już w Warszawie w dniach 27-28 maja. Jego hasłem było: “ Informacja publiczna na temat systemów emerytalnych i ich zmian”.

Na zaproszenie Rządu Słowenii, który proponuje wprowadzenie całościowych ram oceny wpływu jak narzędzia poprzedzającego ocenę propozycji projektów, spotkanie w Bratysławie miało na celu wymianę doświadczeń w dziedzinie oceny wpływu w obszarze socjalnym, w szczególności z perspektywy Socjalnej OMC.

W dokumencie precyzującym stanowisko, AGE opowiedziało się za wprowadzeniem mechanizmem SIA we wszystkich Krajach Członkowskich. Powinno to pomóc włączeniu do głównego nurtu polityk Unii, celów socjalnych i praw podstawowych. Według AGE, efektywny i dobrze wdrożony system, może pomóc na ocenę rzeczywistego wpływu reform, takich jak liberalizacja usług interesu publicznego (z punktu widzenia ich dostępności, ceny, jakości); wprowadzenie dodatkowych dopłat do emerytur lub /i prywatne plany emerytalne (ich wpływ na właściwy dochód i zmniejszenie zagrożenia biedą).

AGE przedstawiło następujące rekomendacje:

- Powołanie grupy refleksyjnej wewnątrz Komitetu Ochrony Społecznej, która opracowałaby i promowała w całej Europie metodologię oceny wpływu. Ocena ta stała by się integralną częścią ram socjalnego OMC. Grupa powinna być otwarta dla partnerów socjalnych i NGO aktywnych w procesie integracji socjalnej;
- Zapewnienie, że powyższa metoda ocenia w sposób właściwy będzie badała wpływ na najbardziej wrażliwe grupy społeczne takie jak migranci, dzieci, ludzie starsi itd. w określonych obszarach takich jak zatrudnienie, emerytury, ubóstwo, wykluczenie społeczne itd. Ważne podgrupy to starsze kobiety i mężczyźni, starsze samotne osoby, starsi bezrobotni, starsi migranci powinny też być właściwie ocenione;
- Wsparcie i umożliwienie bezpośredniego udziału grup szczególnie wrażliwych, włączając w to osoby starsze i ludzi z nimi pracujących w sposób bezpośredni w tworzeniu polityk i ocenianie wpływu. Zaprojektowanie i użycie narzędzia „ Uczestnictwa”, takiego jak zestaw narzędzi AGE/inc powinno być promowane na poziomie narodowym i Europejskim w celu zwiększenia uczestnictwa wszystkich zainteresowanych a szczególności zwykłych obywateli..

Transport

- **Spotkanie rozpoczynające projekt Mediate**

Mediate, skrót od « **M**ethodology for **D**escribing the **A**ccessibility of **T**ransport in **E**urope », to projekt Europejski, finansowany z 7^{me}ego Programu Ramowego Komisji Europejskiej. Projekt rozpoczął się oficjalnie 1 grudnia 2008 roku i ma trwać dwa lata. Początkowe spotkania miało w Oslo. Celem Mediate jest uczestnictwo w rozwoju systemu transportu bardziej dostępnego dla ludzi. Lepsza dostępność transportu na poziomie Europejskim, ma być zapewniona przez udział w projekcie 1) władz lokalnych ludzi odpowiedzialnych za transport miejski 2) ekspertów od spraw transportowych, 3) użytkowników transportu w tym niepełnosprawnych oraz ludzi starszych. .Więcej informacji o projekcie *Mediate* Isabel.borges@age-platform.org lub kusuto.naito@age-platform.org

Strona CzytelnikówReaders' page

- **Stowarzyszenie Seniorów Europejskiego Sektora Publicznego SEPS**

Od 3 października 2008 roku, Stowarzyszenie Seniorów Europejskiego Sektora Publicznego SEPS, poprzednio znanego pod nazwą AFPE jest organizacją "ASBL" (Non Profit Association – Belgian law). SEPS jest organizacją nie polityczną i jest niezależna od partii politycznych i władz, Instytucji Europejskich i profesjonalnych stowarzyszeń działających w tych instytucjach i poza nimi. Celem SEPS jest obrona byłych urzędników europejskich w ich kontaktach z instytucjami lub agencjami, pomoc materialna i moralna. Głównym celem jest efektywna obrona „stanu posiadania” nieaktywnych już urzędników, ich emerytur, ubezpieczeń zdrowotnych, przywilejów itd. SEPS informuje również swoich członków o wszystkich zmianach ich dotyczących, zapewnia wsparcie i wskazówki. *Więcej informacji:* Sekretariat SEPS: afpe.international@coditel.net

Konferencje

http://www.age-platform.org/EN/article.php?id_article=515

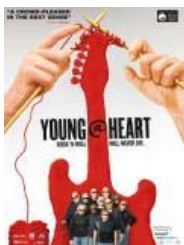
Wezwanie do składania propozycji projektów

▪ Lifelong Learning Programme (LLP): Call for proposals 2009 is out

The Lifelong Learning Programme applies to all types and levels of education and vocational education and training and it is, in particular, accessible for not-for-profit organisations, voluntary bodies, and non-governmental organisations (NGOs).

For more information: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/leonardo/call_en.html

Czy wiesz, że?

Young@Heart: Film dokumentalny "Rock 'n' older people"

"Young@Heart" jest filmem dokumentalnym zrealizowanym przez Stephen Walker. Zdecydował się on na pokazanie, grających na scenie, grupy starszych osób. Często są to ludzie, którzy korzystają z pomocy państwa. Nie jest to film pokazujący wyjątkowych starszych ludzi widzownia zobaczy „ludzi normalnych” wkładających w muzykowanie cały swój wysiłek z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z wieku.

More information: <http://www.cinebel.be/fr/film/1003472-Young@Heart.htm>

If you would like to contribute with news stories, please contact AGE – The European Older People's Platform

Information and Communications Officer Karen Vandeweghe at: karen.vandeweghe@age-platform.org

111 rue Froissart - 1040 Bruxelles – Belgique

Tel : +32.2.280.14.70 - Fax : +32.2.280.15.22

www.age-platform.org